№ 41. Sobota 20. Lutego 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 18. lutego. Dnia 19. lutego 1858 wyjdzie i rozesłana zostanie z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część XV. oddziału I. z r. 1857 dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. namiestnictwa we Lwowie.

Ta część zawiera pod:

Nr. 202. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i handlu z dnia 19. października 1857, obowiązujące w królestwach Galicyi i Lodomeryi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem, o wykreśleniu wyciągnień, przez zniesienie węzła poddańczego i oswobodzenie gruntów zbytecznemi się okazujących, ciążących w księgach publicznych na dawnych posiadłościach dominikalnych i innych, na rzecz poddanych lub innych stron.

Nr. 203. Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 20go października 1857, obowiązujące w krajach koronnych powszechnego związku celnego, dotyczące zniżenia cła od ołowiu (oddział taryfy 39).

Nr. 204. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 22. października 1857, mocą którego, na zasadzie najwyższego postanowienia z d. 13. października 1857 ustanawia się sposób reluicyi obligacyi oswobodzenia gruntowego w królestwie Galicyi i Lodomeryi, tudzież w Wielkiem Księstwie Krakowskiem.

Nr. 205. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 22. października 1857, mocą którego obwieszcza się postanowienie o postępowaniu z dnia 1. listopada 1857 mającem być zachowanem przez urzędy celne na granicy między Lombardyą i Księstwem Parmeńskiem, pod względem wzajemnego przekazywania towarów przechodowych.

Nr. 206. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 25. października 1857, obowiązujące w Lombardo-weneckiem królestwie, dotyczące uwolnienia od kontroli pospolitych win włoskich w beczkach i worach skórzanych w okręgu granicznym królestwa Lombardo-weneckiego.

Nr. 207. Cesarskie rozporządzenie z dnia 23. października 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, mocą którego zmieniają się postanowienia ustawy z dnia 6. września 1850 (część CXIX nr. 345 Dziennika praw państwa), o obwieszczeniach i gazetach.

Nr. 208. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 26. października 1857, dotyczące niektórych poprawek Dalmatyńskiej taryfy celnej.

Nr. 209. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 27. października 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, względem zabezpieczenia należytości od obwieszczeń.

Nr. 210. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 27. października 1857, obowiązujące w Węgrzech, Województwie Serbskiem z Banatem Temeskim, w Kroacyi i Slawonii, którem uregulowane zostaje ustanowienie dyrektorów, katechetów i nauczycieli przy katolickich szkołach ludowych w Węgrzech, w Województwie Serbskiem z Banatem Temeskim, w Kroacyi i Slawonii.

Nr. 211. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 29. października 1857, mocą którego rozciągnionym zostaje na cały okręg administracyjny Oedenburgski, zakaz rozdzielania domów, wydany dla miasta Oedenburga.

Nr. 212. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 29go października 1857, obowiązujące w całym obrębie państwa, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, w przedmiocie zarządzenia z dekoracyami cesarsko-francuskiego orderu legii honorowej i orderów cesarsko-rosyjskich, znalezionemi w wypadkach śmierci.

Nr. 213. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 30. października 1857, o zniesieniu urzędów celnych komercyalnych Basovizza i Opcina w okręgu tryestyńskim.

Nr. 214. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 31. października 1857, dotyczące zaprowadzenia gradualnej promocyi urzędników i sług przy delegacyach i komisaryatach dystryktowych w królestwie Lombardo-weneckiem do płac wyższych, w obrębie tej samej kategoryi służbowej.

Nr. 215. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 1. listopada 1857, obowiązujące w Węgrzech, w Województwie Serbskiem z Banatem Temeskim, w Kroacyi i Slawonii i Siedmiogrodzie, dotyczące delegacyi asesorów urbaryalno-sądowych w miejsce urzędów stolicowo-sędziowskich (powiatowych) i miejsko-delegowanych sądów powiatowych do wykonania urbaryalno-sądowych czynności urzędów pomocniczych.

Nr. 216. Obwieszczenie ministerstwa wyznań i oświecenia z d. 31. października 1857, obowiązujące w całej rozległości Cesarstwa, mocą którego podaje się do wiadomości najwyższe rozporządzenie względem przepisywania i pobierania taks u katolickich cywilno-duchownych sądów małżeńskich.

Nr. 217. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 11. listopada 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Lombardo-weneckiego królestwa i Pogranicza wojskowego, uzupełniające rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 20. października 1856, względem opłacenia kosztów za eskortowanie więźniów przez żandarmeryę.

Sprawy krajowe.

Rozprawy

lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej na drugiem zwyczajnem posiedzeniu z dnia 19. stycznia 1858.

Pod przewodnictwem prezesa Izby pana Józefa Breuer.

(W wyciągu urzędowym.)

I. C. k. komisarz rządowy radzca mag. p. *Gregorowicz* wniósł na posiedzeniu z d. 15. Grudnia r. z. zapytanie czyliby nie było na czasie urządzić w naszej stolicy w ciągu roku 1858 wystawę przemysłową:

Wnioskodawca wyraził przekonanie, że izba handlowa i przemysłowa, do której zakresu należy inicyatywa w przedsiębiorstwach tego rodzaju, poczyni stosowne kroki i żadnych środków nie zaniedba by wystawę płodów przemysłowych swego okręgu ile możności w miesiącu czerwcu roku 1858 urządzić.

Izba przyjęła wniosek ten jednomyślnie i bliższe rozpoznanie tego ważnego przedmiotu poruczyła sekcyi przemysłowej.

Na przedstawienie sekcyi przemysłowej uchwaliła izba w zamiarze urządzenia wystawy płodów przemysłowych we Lwowie w czerwcu r. b. uwiadomić o swym zamyśle przedewszystkiem Jego Excellencyę pana Namiestnika z prośbą, ażeby na to zezwolić i usiłowania izby w tym względzie łaskawie popierać raczył.

Równocześnie postanowiono wydać do członków stanu przemysłowego w stolicy i w okręgu izby następującą odezwę:

P i e r w s z a wystawa przemysłowa urządzona w roku 1851 w naszej stolicy z każdego względu uwieńczona została pomyślnym skutkiem. Izba handlowa i przemysłowa uwzględniając znaczne korzyści jakie ztąd dla stanu przemysłowego wynikły, wtedy już postanowiła urządzać od czasu do czasu takie wystawy w swoim okręgu mianowicie w stołecznem mieście Lwowie jako w miejscu do tego najstosowniejszem. — Niepomyślne stosunki lat ostatnich utrudniały dotychczas wykonanie tego pożytecznego przedsięwzięcia. Ale od czasu pierwszej wystawy już blisko siedm lat upłynęło, a na przyszły rok ma być urządzona w Wiedniu wielka wystawa obejmująca płody przemysłowe całego świata i spodziewać się należy, że i nasz stan przemysłowy w niej udział weźmie. Przeto izba handlowa i przemysłowa na posiedzeniu dnia 15. grudnia r. z. uchwaliła poczynić stosowne kroki, ażeby w miesiącu czerwcu r. b. przyjść mogła do skutku we Lwowie wystawa płodów przemysłowych tutejszego okręgu.

Zbyteczną jest rzeczą zwracać uwagę na wielkie powszechnie uznane korzyści, jakie z wystaw przemysłowych urządzonych od czasu do czasu we wszystkich krajach świata cywilizowanego wynikają tak dla dobra ogółu jak i szczególnie dla stanu przemysłowego biorącego w nich czynny udział. Dostatecznem jest wskazać, że wystawy takie nie tylko przedstawiają wierny obraz każdoczesnego stanu przemysłowości ale i publiczności nastręczają sposobność poznania pojedyńczych płodów, przezco ich odbyt znacznie się uła-

twia. — Porównanie pojedyńczych przedmiotów wystawy obudza zbawienną emulacyę między producentami, i służy im do wzbogacenia swych wiadomości i do słusznego ocenienia swej pracy. Wystawy przemysłowe należą przeto do najskuteczniejszych srodków ku podniesieniu i rozwinięciu przemysłu krajowego.

Mając zamiar urządzić w miesiącu czerwcu wystawę przemysłową we Lwowie, izba handlowa i przemysłowa liczy przedewszystkiem na żywe współdziałanie wszystkich przemysłowych stolicy i swego okręgu.

Uwiadamiając niniejszem panów przemysłowych we Lwowie i w okręgu izby o powyższej uchwale uprasza się oraz, ażeby każdy z osobna w jak najkrótszym czasie przesłał izbie deklaracyę, czyli weźmie udział w wystawie i jakiej przestrzeni do umieszczenia swoich płodów wymagać będzie.

Izba oczekuje jak naliczniejszych deklaracyi w tym względzie i spodziewa się, że żaden z przemysłowych lwowskich i w okręgu nie zechce się wyłączyć od udziału w wystawie zwłaszcza, że staraniem izby jest, ażeby przemysłowi z powodu wystawy swych wyrobów nie ponosili żadnych kosztów.

Uprasza się, ażeby żądane deklaracye najdalej w przeciągu 14 dni nadesłane zostały izbie handlowej i przemysłowej.

II. Na wezwanie prezesa izby przystąpiło zgromadzenie do wyboru komitetu statystycznego i do mianowania komisyi ku oznaczeniu cen targowych.

Do komitetu statystycznego wybrani zostali pp. Edward Winiarz, Alexander Winiarz, Karol Werner, Marek Dubs i O. M. Braun.

Komisya ku oznaczaniu cen złożoną została z wice-prezesa izby Karola Pietsch, tudzież pp. Jan Klein, Konstanty Iskierski, Józef Engel, Jan Wieczyński i Edward Winiarz zostali powołani.

Ameryka.

(Domowa wojna w Mexyku. — Doniesienia z centralnej Ameryki. — Domowe zamieszki w republice argentyńskiej.)

Nowy Jork, 30. stycznia. Dziennik *Picayune* w Nowym Orleanie zawiera wiadomości z Mexyku z dnia 18. stycznia: Przeciwnicy prezydenta Komonforta bombardowali miasto Mexyko po zaciętej walce, w której zginęło więcej jak 100 ludzi; liczba rannych jest nierównie większą. Ci co byli w posiadaniu cytadeli równie jak w posiadaniu klasztorów San Domingo i San Augustino byli sprzymierzeńcami Santa Anny. Nieprzyjacielskie stronnictwo zawarło dnia 17. stycznia zawieszenie broni na 24 godzin. W czasie ostatnich wiadomości wybuchła rzeczywista wojna domowa.

Według depeszy nadesłanej z Kanady, wybrano Ottawę City dawniej Bytown na stałą rezydencyę rządu Kanady.

Z San Juan del Norte donoszą do dziennika *Courier de Paris* pod dniem 8. stycznia: „Nikaragua i Kosta-Ryka zawarli pokój, i obydwie republiki podpisały traktat przyjaźni i związku. Prezydent Martinez, jenerał Herrea, jenerał Jerez, i kilku oficerów obu armii już przybyło; udali się na pokład okrętu „Suskehanny“ i żądali ażeby kapitan Sands wydał parostatki, które zabrał pułkownik Anderson. Amerykański oficer odpowiedział, że te statki są pod pieczą konzula Zjednoczonych Stanów, który je odda rzetelnemu właściciełowi. Co do innych rzeczy zabrali korsarze z warowni Castillo wszystko, cokolwiek unieść się dało, resztę zaś zniszczyli ponajwiększej części. — Jenerał Jeres udał się na pokład „Wabash“ podziękować komandorowi Paulding w imieniu prezydenta Nikaraguy, za tak wielką krajowi wyświadczoną usługę.

Montevideo, 4. stycznia. Dziennik *Preussische Zeitung* donosi o wojnie domowej w republikach nadplantańskich. Farbni rozjątrzeni środkami przemocy panującej partyi Białych rzucili się do broni. Opanowali płaszczyznę i zagrażają miastu, które stawia na prędce barykady i po części jest obsadzone wojskiem zagranicznych okrętów. Zdaje się jak gdyby obcy wpływ był sprawcą tego dzieła i że miejska partya z Buenos-Ayres podburzyła partyę ludzi farbnych z Brazylii.

Anglia.

(Posiedzenie parlamentu z 12. lutego. — Bil za zmianą rządów indyjskich. — Listy gończe za Alsopem. — Dar Szacha perskiego.)

Londyn, 14. lutego. Na posiedzeniu parlamentu z d. 12go lutego zwraca lord *Brougham* uwagę *Izby wyższej* na dotychczasowe ustawy co do więzienia za długi, i zapowiada zarazem, że na najbliższem posiedzeniu wniesie bil w tym przedmiocie.

— W *Izbie niższej* domaga się lord *John Russel*, aby rząd przedłożył zgromadzeniu instrukcye, jakich udzielił lordowi Elgin. Sir *Ch. Wood* oświadcza, że ministeryum może wtedy dopiero uczynić zadość temu żądaniu, kiedy władze chińskie odpowiedzą na ultimatum naszego pełnomocnika. Lord *J. Maners* dziwi się, że odpowiedź ta nie nadeszła do tego czasu. Lord *Palmerston* odpowiada, że rząd otrzymał odpis depeszy, jaką lord Elgin wydał do gubernatora Kantonu, Yeh. Pełnomocnik angielski otrzymał już także i odpowiedź na swoją notę, ale dla braku czasu nie mógł ją przetłumaczyć przed odejściem ostatniej poczty. Rząd posiada dotychczas tylko jej główną treść. Następnie przychodzi do drugiego odczytu bil co do reformy rady gminnej londyńskiej dzielnicy City. Lord *Palmerston* podnosi się, prosząc aby mu wolno było wnieść bil, któryby rządy Indyi poddał pod bezpośrednie zwierzchnictwo korony. Wnosi projekt swój — upewnia — niemając żadnej nienawiści do kompanii. Nie zarzuca też towarzystwu żadnego przewinienia, i nie wyraża żadnej przeciw niemu nagany. Owszem przyznaje, że wschodnio-indyjska kompania wyświadczyła wielkie przysługi krajowi i narodowi, którym rządziła. Polityczna władza, jakiej używa kompania, nie dostała jej się od razu, ale przeciwnie rozwinęła się stopniowo i przypadkowo. Z faktoryi powstały dystrykty, z dystryktów urosły wielkie prowincye. Odkąd jednak postradała swe przewileja handlowe, stała się kompania tylko cieniem w porównaniu z tem, czem była wprzódy i zeszła na prostą agenturę angielskiego rządu, nie będąc jednak ani odpowiedzialna parlamentowi ani też nie stojąc w bezpośrednich związkach z Indyanami. Rząd dwoisty złożony z bióra kontroli i dyrektoryum okazuje się jawnie szkodliwym. Jeśli jedna władza druga kontroluje, to mogą z tego wprawdzie liczne wypływać korzyści, wszakże podobna kontrola wzajemna może z zanadto wielką przestrzegana gorliwością hamować wszelki bieg spraw i wszelką czynność rządu. Okazuje się też potrzeba uchylić i co do formy tę leniwą maszyneryę i złożyć całą władzę tam, gdzie zdaniem publiczności spoczywa cała odpowiedzialność. Ograniczając się tylko na reformach w administracyi, nie wprowadzi bil żadnych zmian co do samych instytucyi indyjskich. Rząd pragnąłby ile możności ustrzedz się wszelkich nowatorstw, o ile to da się pogodzić z wielkiem zadaniem niniejszego bilu. Zadanie to jest: zaprowadzić w Indyach rząd odpowiedzialny na wzór istniejących w innych krajach koronnych. Proponuje zatem mowca, aby uchylić funkcye dyrektorów i głosujących akcyonaryuszów *(Court of Directors and Court of Proprietors)* a zamianować natomiast prezydenta z osobną radą dla spraw indyjskich. Prezydent musi być zawsze członkiem gabinetu a radzców ośmiu co do liczby będzie mianował rząd na ośm lat urzędowania. Uchwała prezydenta, uważanego zawsze za organ rządu, byłaby w każdym razie stanowczą. Gdyby jednak radzcy do innego przyznawali się zdania, to w takim razie mogliby swoją opinię zaciągnąć do protokołu. Gdzieby toczyła się kwestya o dochody indyjskie, tam do każdej stanowczej uchwały prezydenta, potrzebaby oraz jednomyślności przynajmniej czterech radźców. Rada miałaby prawo rozdzielać swe prace pomiędzy pojedyńczych swych członków. Prezydent miałby rangę sekretarza stanu, a każdy radzca pobierałby roczną płacę 1000 funt. szt. Mianowania, które przysłużają dotychczas indyjskim władzom miejscowym, pozostałyby przy nich i na przyszłość. Prezydent byłby upoważnionym mianować sekretarza, któremu wolno byłoby także zasiadać w parlamencie. Wszystkim zaś ośmiu radzcom byłby wstęp do parlamentu zabronionym. Nieprzyjaciele zamierzonej reformy odwoływali się zawsze do prawa nominacyi dla Indyów, przeciwiąc się zmianom w tej mierze ze względów konstytucyjnych. Tymczasem nominacye te pozostaną na mocy bilu i na przyszłość przy miejscowych władzach indyjskich. Jeneralny gubernator mianowałby także członków rady lokalnej. Co do innych posad uchodziłaby zasada wolnego współzawodnictwa. Mianowanie kadetów przysłużało dawniej w połowie dyrektorom a w połowie bióru kontroli. Na przyszłość zaś należałoby wyłącznie do prezydenta. Jedną część miejsc kadeckich zatrzymanoby dla synów indyjskich oficerów. Rządowe prawo rozdawania urzędów nie powiększyłoby się bynajmniej do tego stopnia, aby jakękolwiek mogła wzniecać obawę lub podejrzenie. Ponieważ zaś prezydent z swoją przyboczną radą wchodziłby w pełnomocnictwa dzisiejszego tajnego wydziału, przeto nakazuje bil, aby kiedykolwiek wyjdzie rozkaz rozpocząć kroki wojenne w Indyach, parlament w przeciągu jednego miesiąca został o tem uwiadomiony. Dochody indyjskie służyłyby jedynie na potrzeby indyjskiego rządu, dla kontrolowania wydatków zamianowanoby kontrolorów, a o całem stanie rzeczy zdawanoby sprawę parlamentowi. Zaproponowana reforma wzmocniłaby nietylko potęgę angielską w Indyach, ale by ułatwiła także rządowi wypełniać swe obowiązki wobec indyjskiego narodu.

Tomasz Baring wnosi w formie poprawki następującą rezolucye: „Nowa ustawa co do indyjskiego rządu wydaje się niestosowną w obecnej chwili. „Sir *E. Perry* przemawia żarliwie za bilem. Dyrektoryum jestto — utrzymuje — *Caput mortuum* a bióro kontroli usuwa się od odpowiedzialności. *Milnes* nie widzi przyczyny, dlaczego ci sami członkowie, co w r. 1853 bronili dwoistego rządu indyjskiego, dziś przeciwnie pragną go obalić. Mowca powątpiewa wielce aby despotyczne rządy jednego ministra gabinetowego wpłynęły pomyślniej na stosunki indyjskie. *Ayrton* i lord *kanclerz skarbu* przemawiają za bilem, *Mangles* przeciw bilowi. Dalsze debaty odroczyła izba na wniosek *Roebucka*.

— Londyńska policya przeznaczyła 200 funt. szt. za schwytanie Mr. Tomasza Allsop, oraz zapewnia każdemu tę sumę, ktoby przyczynił się do uwięzienia obżałowanego. W rozkazie przyaresztowania jest Allsope oskarzony „o współudział przy morderstwie rozmaitych osób nieznanego nazwiska w Paryżu w Cesarstwie francuskiem“ równocześnie jest podany opis jego osoby. Według doniesień dziennika *Manchester Examiner*, jest Th. Allsope, za którego paszportem udał się Orsini do Paryża, jeden z zamożnych obywateli, i dawniejszy członek giełdy. Jego żona była modniarką w Londynie, u której miało zatrudnienie kilka Francuzek. On sam zostawał zawsze w stosunkach z znakomitymi członkami radykalnej partyi. Obwieszczenie policyi wskazało zresztą dosyć wyraźnie, że Allsope ukrywa się. Inni utrzymują, że udał się do Ameryki.

— Lord-major prezydent indyjskiego funduszu wsparcia ogłasza dzisiaj pismo angielskiego posła w Teheranie pod datą dnia 20. grudnia. Angielski poseł donosi, że Szach perski przyczyniając się do tego funduszu wsparcia, ofiaruje 500 funt. szt. jako dowód swego współczucia dla tych co w Indyach ponieśli straty, i „jako dowód

swojej przychylności dla rządu i narodu Anglii.“ Pierwszy perski minister wręczył angielskiemu posłowi z tego samego powodu 250 funt. szt.

Francya.

(Więźnie polityczni. — Ruch zapustny. — Monitor o postanowieniach Cesarza. — Zeznania Orsiniego.)

Paryż, 14. lutego. Dziennik *Droit* donosi: Orsini, Pierri, Rudio i Gomez zostali wczoraj dnia 13. lutego z więzienia Mazas do więzienia Conciergerie przeprowadzeni. i przybyli o 5. godzinie po południu. O pół do szóstej udał się prezydent Delangle z pierwszym odźwiernym p. Cheve do więzienia, by przystąpić do przesłuchania pięciu oskarżonych. Dalszy tok procesu oznaczono na dnie 25. i 26., w potrzebnym razie i na dzień 27. lutego. Świadków przywołanych jest czterdziestu. Orsini i Pierri pisali do p. Jules Favre z oznajmieniem, że jego obrali za swego obrońcę. Dzisiaj w zapustną niedzielę panuje w Paryżu wielki ruch. Cztery tłuste woły przeprowadzają po raz pierwszy po ulicach stolicy. Konwoj jest tego roku nierównie świetniejszy jak zwykle. Właściciel wołów rzeźnik Duval, posiadacz sześciu zakładów bulionu i garkuchni po niskich cenach, chciał się odznaczyć, t. j. chciał dla swych wołów i swych rozmaitych zakładów głośne zyskać imię. Policya użyła na zapobieżenie niepokojów niezwykłych środków ostrożności.

— Znany z depeszy telegraficznej artykuł *Monitora* co do ustaw represyjnych, jest dosłownie treści następującej:

„Postanowienia rządowe, powzięte temi czasy dla obrony i wzmocnienia naszych instytucyi, dojrzały dawniej jeszcze w umyśle Cesarza. Istnienie, organizacya i spiski nieprzyjaciół społeczeńskiego porządku nie mogły ujść uwagi rządu. Pierwszym jego obowiązkiem było sprzeciwić się urzeczywistnieniu ich zamiarów, uchwalono też dokonać tego bez namiętności, ale też i bez słabości. Zamach morderczy z d. 14. stycznia nie mógł rząd odwieść od tego postanowienia. Zbrodnia ta ani wywołała, ani obostrzyła środków, przykazywanych roztropnością, nic jednak nie mogło dowieść lepiej, o ile są potrzebne i przynaglające. Chodziło z jednej strony o to, aby nieprzywidzianym wypadkom nie pozwolić zaskoczyć Francyę, a powtóre, aby uzupełnić ustawy, zaprowadzone już ku obronie publicznego bezpieczeństwa. Uchwała senatu porucza regencyę Cesarzowej lub książętom francuskim; lecz jeśli nie ma Cesarzowej, pozostawała niepewność, która w pewnej chwili mogła zgubne wywołać następności. Niepewność ta usunięta obecnie. Wybór Cesarza odpowiada zarówno uczuciom naturalnym, życzeniom kraju, jak i tradycyom francuskiej monarchyi. Wysokie przymioty Cesarzowej ujęły jej wszystkich serca. Będąc świadkiem jej odwagi, wie Francya, że w nieszczęściu znalazłaby w niej drugą Blankę Kastylską, zdolną bronić praw swego syna i dochować w nim księcia według woli Bożej. Na skład rady wpływało wysokie powołanie tej instytucyi. Cesarz przyjął do niej najwyżej położonych zastępców religii, armii i administracyi, prezydentów wielkich korporacyi państwa, i wreście meża, który z swoich antecedencyi w czasach próby uosobnił w sobie przywiązanie do dynastyi. Cokolwiek się też nadal stać może, nie zachodzi już żadna wątpliwość ani co do rozkazów, ani co do posłuszeństwa. Znany był następca monarchy, teraz wiadomo także, kto w jego imieniu ma panować, pokąd trwa w małoletności. Odtąd może Francya i Cesarz z otuchą spoglądać na przyszłość, i stawić czoło wściekłości nieprzyjaciół swego spokoju i swej pomyślności. Lecz mądrość przykazuje odjąć władzę nieprzyjaciołom. Stronnictwo ich zeszczupliło się, nie chcemy powiedzieć, na nie wielu fanatyków, ale na nie wielu niepoprawnych przewodźców, którzy znajdują się zawsze w stanie oporu przeciw każdej bez wyjątku władzy, choćby nawet swych własnych przyjaciół. Doliczywszy do tego garstkę oszukanych, znęconych z kału ciemnoty i niemoralności, mamy cały zastęp tej fakcyi, która za pomocą skrytobójstwa chce sprzeciwić się woli wielkiego narodu. Ludzie tego stronnictwa są to resztki ostatnich rewolucyi. We Francyi należą prawie bez wyjątku do kategoryi politycznych przestępców z lat 1848, 1849 i 1851. Łaska cesarska rozlała się na większą część tych niedobitków, wielu też z nich usprawiedliwiło wysokie to zaufanie, powróciwszy do ojczyzny. Ale znajdują się także pośród nich tacy, co nieugięci w swych zamiarach, wrócili z większą jeszcze nienawiścią w sercu, i stawszy się czynnymi ajentami tajnych towarzystw nie przestają trwożyć i niepokoić ludności. Projekt ustaw represyjnych zamierza jedynie podać rządowi i sądownictwu środki w ręce, aby dotknąć zaciekłych rewolucyonistów. Nim projekt ten doszedł do wiadomości publicznej, nie omieszkali zagrożeni nim trwożyć kraj cały, głosząc, że nie chodzi tu o nic innego, jak tylko o dowolność i inkwizycyę. Po jego zaś ogłoszeniu mógł się każden przekonać, że rząd nie mógł mniej zaproponować, nie chąc uchybić samemu sobie i swojej najgłówniejszej powinności w obec społeczeństwa. Nowe ustawy zagrażają pewnej jasno i wyraźnie oznaczonej klasie winnych. Mając wszędzie pod surowym trzymać ich nadzorem, musiało prawo dodać także kary, któreby wykazując nieprzyjaciołom porządku następności ich zabiegów i przejmując wszystkich winnych zbawiennym postrachem, uspakajało zarazem wszystkich zacnych ludzi. Najlepszym ustawom nadaje jednak właściwe ich znaczenie dopiero sposób, w jakim bywają wykonywane. Ustawy, o których mowa, wejdą w wykonanie z siłą, lubo rząd nie zboczy z raz obranej drogi umiarkowania. Wybór nowego ministra spraw wewnętrznych nie zapowiada żadnej zmiany w polityce Cesarza. Jego Ces. Mość ma prawo i obowiązek zarazem stawić na czele rozmaitych gałęzi politycznych administracyi tych ludzi, których według bieżących stosunków poczytuje za najzdolniejszych, aby godnie odpowiedzieć powołaniu. Chcąc uzupełnić nowe rękojmie porządku i stałości, została Francya podzielona na pięć wielkich komend wojskowych, a dowództwo nad niemi powierzono niezłomnym i wiernym marszałkom, których powagę powiększą w oczach armii i ludności dawniejsze świetne czyny. To jest ogólny rys ustaw, przykazanych chwilowemi stosunkami, których doniosłość niektórzy tłumacze w dziwny przesadzali sposób. Ustawy te były potrzebne, wystarczają też zupełnie. Rząd nie pragnie niczego więcej, aby uspokoić społeczeństwo i obronić sprawy, nad którą czuwa.“

— Do dziennika *N. Pr. Ztg.* donoszą z Paryża pod dniem 11. lutego: „Uwięziony Orsini porobił zeznania; on sam wyjawił, że Anglik Allsope, poszukiwany od władz angielskiego rządu, należał do sprzysiężenia. Zdaje się, że inni oskarżeni nic o tem nie wiedzieli, że Orsini zostawał w stosunkach z Allsopem, i że mu odkrył całą tajemnicę. Zeznali, że dopiero w dniu zamachu umówiono się popełnić zbrodnię u wnijścia wielkiej opery, i że Orsini w początkach spodziewał się podejść angielskie poselstwo, i uzyskać za pośrednictwem tego poselstwo zaproszenie do Tuileryów, ażeby tu snadnie popełnić skrytobójstwo. Poźniej dopiero, gdy sprzysiężeni przekonali się, że ten plan równie jak inne jest nie do wykonania, postanowiono użyć pierwszej sposobności, gdy Cesarz ukaże się na ulicy.

Niemce.

Królewiec, 15. lutego. Zginął tu w pojedynku jenerał Plehwe z ręki podporucznika Jachmann. Powodem były familijne zajścia.

Azya.

(Stan rzeczy w Indyach.)

Najnowszy indyjski telegram, pomimo, że niedonosi o żadnym stanowczym wypadku jest przecież według dziennika *Times* jednym z najpomyślniejszych jaki kiedykolwiek otrzymano dotąd w Londynie. Od chwili wybuchu powstania dowiadujemy się po raz pierwszy, że gościniec z stolicy w całej swej długości z Kalkuty do Delhów jest zupełnie wolny i otwarty. W prawdzie zastanawiają się dlaczego sir Collin Campbell tak mało ma wojska do dyspozycyi, kiedy z początkiem listopada odpłynęło z Anglii blisko 35.000 ludzi w posiłku do Indyi, i słusznie powiedział lord Derby na pierwszem posiedzeniu, że sir Collin będzie mógł zaledwie 10.000 ludzi poprowadzić do boju, ale to wyjaśni się łatwo, jeśli zwrócimy uwagę na ogromną rozległość wschodnich Indyi, na potrzeby utrzymywania wojska w Madrasie i Bombaju i na cztery silne kolumny zajęte w centralnych Indyach, i to że jenerał Outram dowodzi obecnie w Alumbagu daleko silniejszym oddziałem jak był jego i Haveloka oddział odsieczy. Gdy Seaton i Walpole połączą swe kolumny z armią naczelnego wodza, natenczas będzie miał rzeczywiście znaczną siłę skoncentrowaną na jednym punkcie. Lord Ellenborough przedstawił dnia 11. b. m. na posiedzeniu Izby wyższej daleko nie pomyślniejszy obraz o stanie rzeczy w Indyach. „Sir Collin Campbell“, mówił lord, „ma do swej dyspozycyi tylko 17.500 ludzi, niema konnicy, słoniów, ani wielbłądów. Na prawym brzegu Jumny a na lewem Gangiesu niema ani jednej piędzi ziemi, którą zajmowaliby Anglicy, w tej chwili są stracone całe centralne Indye, a chociaż można coś lepszego oczekiwać na przyszłość, to przecież zdaje się, że teraz zbywa w radzie korony najwięcej na wielkiej przezorności.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 16. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu *Izby niższej* zapytuje Griffith lorda Palmerstona, czy gabinet angielski zawezwie rząd francuski, aby notę hr. Walewskiego co do adresów wojskowych umieścił w *Monitorze*. Lord Palmerston odmawia i upomina zarazem parlament aby ciągłemi przymówkami rządom Cesarza Napoleona nie narażał przymierza między obudwoma państwami.

Urzędowa depesza z Bombaju z d. 23. stycznia donosi, że jenerał Outram napadnięty trzykrotnie od nieprzyjaciela, odniósł trzy wielkie zwycięstw, a sam małe tylko poniósł straty. Wojska angielskie przeciągają kolumnami po kraju, i uspakajają powstańcze okolice, nie staczając większych walk.

Ministeryum otrzymało urzędową wiadomość o zupełnem zajęciu Kantonu. Połączone angielsko-francuskie wojska nie poniosły znacznych strat.

Policya londyńska przytrzymała francuskiego wychodźcę Barnard, obżałowanego o udział w spisku na życie Cesarza Napoleona.

Turyn, 16. lutego. Wczoraj zetknął się w pobliżu Moncalieri pociąg z Cuneo z pociągiem turyńskim, wyprawionym do Pignerol. Trzy ostatnie wozy pociągu pignerolskiego zostały zgruchotane, wiele osób odniosło rany, między któremi znajduje się 7 ciężko uszkodzonych.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 19. lutego. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: mec pszenicy (84¼ ℔) 2r.34k.; żyta (78 ℔) 1r.

33k.; jęczmienia (70 ℔) 1r.18k.; owsa (45 ℔) 1r.2k.; hreczki 1r.36k.; grochu 1r.36k.; — cetnar siana 53k.; okłotów 43k.; — sąg drzewa bukowego 9r., sosnowego 7r.15k. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 19. lutego.		gotówką zlr.	gotówką kr.	towarem zlr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	43	4	46
Dukat cesarski	„ „	4	46	4	49
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	15	8	19
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$35^1/_2$	1	$36^1/_2$
Talar pruski	„ „	1	32	1	$33^1/_2$
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 zlr.	bez kuponów	79	20	79	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	78	24	78	57
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	45	85	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 19. lutego.	zlr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ przedał „ „ 100 po	80	—
„ dawał „ „ za 100	79	30
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kupona od 100 zlr.	—	32

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 17. lutego o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $85^3/_{16}$—$85^1/_4$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% $96^1/_2$—97. — Lomb. wen. pożyczki z 5% $96^1/_2$—97. Obligacye długu państwa 5% $82^1/_8$—$82^1/_4$, det. $4^1/_2$% $72^1/_2$—$72^5/_8$, det. 4% $64^3/_4$—$64^7/_8$, detto 3% 50—$50^1/_2$, detto $2^1/_2$% $41^1/_4$—$41^1/_2$, detto 1% $16^1/_4$—$16^1/_2$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97. — — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — — —. Detto Peszt. 4% 96 — —. Detto Medyol. 4% 95 — —. — Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $88^1/_2$—$88^3/_4$, detto węgier. $79^3/_4$—$80^1/_4$, detto galic. i siedmiogr. $78^7/_8$—$79^1/_4$, detto innych krajów koron. 86—87. Oblig. bank. $2^1/_2$% $64^1/_2$—65. — Pożyczka loter. z r. 1834 339 — 340. Detto z roku 1839 $133^3/_4$—134. — Detto z r. 1854 $108^1/_2$—$108^3/_4$. Renty Como 16—$16^1/_4$.

Galic. list. zastawne 4% 77—78. Półn. Oblig. Prior. 5% 87—$87^1/_2$. — Glognickie 5% 80—$80^1/_2$. Obligacye Dun. żegl. par. 5% 85—$85^1/_2$. — Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 88 — 89. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 111 — 112. Akcyi bank. narodowego 985 — 987. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $257^3/_4$—258. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $124^1/_2$—$124^5/_8$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. — — —. — Detto półn. kolei $187^1/_2$—$187^3/_4$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $317^1/_4$—$317^1/_2$. Detto kolei ces. Eliz. po 200 zlr. z wpłatą 30% $103^1/_4$—$103^1/_2$. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. $95^1/_4$ — $95^1/_2$. Detto cisańskiej kolei żel. $101^1/_8$—$101^1/_4$. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 260—$260^1/_2$. — Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. $196^1/_4$—$196^1/_2$. Detto losy tryest. $106^1/_4$—$106^3/_4$. Detto tow. żegl. parowej 562—563. Detto 13. wydania 101—$101^1/_8$. Detto Lloyda 423 — 425. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcye młyna parowego wied. 65 — 66. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 zlr. $79^1/_2$ — 80. Windischgrätza losy $25^3/_4$—26. — Waldsteina losy 27—$27^1/_4$. — Keglevicha losy $16^1/_4$—$16^1/_2$. Ks. Salma losy $43^1/_2$—44. St. Genois 38—$38^1/_4$. Palffego losy $37^3/_4$ — 38. Clarego $38^3/_4$—39.

Amsterdam 2 m. $88^1/_2$ l. Augsburg Uso $106^1/_2$. Bukareszt 31 T. $267^1/_2$. — Konstantynopol 31 T. — — Frankfurt 3 m. $105^3/_4$ l. — Hamburg 2 m. 78. — Liwurna 2 m. $105^1/_4$. — Londyn 3 m. 10—18. Medyolan 2 m. $105^1/_4$. — Paryż 2 m. $123^1/_2$. — Cesarskich ważnych dukatów agio $7^7/_8$. — Napoleons'dor 8 13 — 14. Angielskie Sover. 10 20 — 21 —. Imperyał Ros. 8 25 — 26. Srebro —.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 19. lutego.

Oblig. długu państwa 5% $82^5/_8$; losowane obligacye 5% —; obligacyi długu państwa $4^1/_2$% —; 4% $64^7/_8$; 3% —; $2^1/_2$% —; pożyczka loter. z r. 1834 —; z r. 1839 $132^1/_2$; z r. 1854 $108^{11}/_{16}$; poż. nar. z r. 1854 $85^3/_4$. Oblig. banku —. Akcye bankowe 985. Akcye zakładu kredytowego $263^3/_4$. Akcye kolei półn. po 1000 zlr. 1875 Austr.-franc. akcye kolei żelaz. po 500 fr z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą —; kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcye kolei nadciskiej — —. Kolej cesarzowy Elżbiety —. Kolej połud. półn. komunikacyjna $190^1/_2$. Akcye żeglugi parowej na Dunaju po 500 zlr. 565. Akcye żegl. parowej Lloyda po 500 zlr. 400. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 zlr. —. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galicyj. $79^3/_8$. detto węgierskie $80^3/_8$. Amsterdam —. Augsburg $106^1/_2$ l. Bukareszt 267. Konstantynopol 481. Frankfurt $105^3/_4$. Hamburg $77^7/_8$. Lipsk — Liwurna —. Londyn 10 — 18. Medyolan $105^1/_8$. Marsylia —. Paryż $123^3/_4$. Agio duk. ces. 8.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 19. lutego.

Hotel europejski: P. Tyszkiewicz Maurycy, z Czortkowa.

Hotel angielski: PP. Br. Brunicki Jan, z Rudy. — Kabat Franc., c. k. rotmistrz, z Brzeżan.

Do Milikowskiego: PP. Nahujowski Ant., z Czernicy. — Smoleński Józ., z Kruszelnicy.

Do Süssmana: PP. Głogowski Stanisław, z Rosyi. — Załęski Leon, z Kołbajowic.

Hotel mołdawski: P. Antler Franc., z Soroki.

Do prywatnego domu: P. Vivien de Chateaubrun, z Wysokiej.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 19. lutego.

PP. Br. Błażowski Krzyst., do Jazłowiec. — Bocheński Józef, do Głęboczka. — Chwel August, do Winogrodu. — Korostyński Marcin, do Bielina.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 18. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	329.44	— 12 8°	80 7	północny sł.	jasno
2. god. popol.	330.23	— 7.5°	80 6	„ „	„
10. god. wiecz.	330.90	— 12.6°	89.6	południowy „	„

TEATR.

Dziś na scenie niemieckiej opera z muzyką Dopplera pod napisem: **„Beniowski“.**

Jutro na scenie polskiej: **„Mieszczanie i kmiotki“**, komedya w trzech aktach ze spiewkami z niemieckiego F. Kajsera.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierzawy, licytacyi i t. d.

Dnia 22. lutego: Sprzedaż dóbr Tumanowice w Przemyślu. — Sprzedaż realności pod nr. 58 w Jarsławiu. — Licytacya na dostarczenie kamienia na gościniec w okręgu Nadworny za pomocą ofert w Stanisławowie. — Licytacya na dostarczenie potrzeb dla wojska w Budzanowie.

Dnia 23. lutego: Sprzedaż praw masy Prota Potockiego we Lwowie. Wydzierzawienie markietaństwa na cytadeli za pomocą ofert we Lwowie.

Dnia 25. lutego: Sprzedaż realności pod nr. 203 i $205^1/_4$ we Lwowie. — Wydzierżawienie propinacyi w Jaryczowie. — Sprzedaż dóbr Szeptyce we Lwowie. — Licytacya na wyreperowanie dróg w obwodzie Żółkiewskim za pomocą ofert w Żółkwi. — Licytacya na dostarczenie kamienia na gościniec w okręgu brzeżańskim za pomocą ofert w Stryju. — Licytacya na dostarczenie potrzeb dla wojska w Czortkowie. — Sprzedaż towarów Eyrynga we Lwowie.

Dnia 26. lutego: Sprzedaż realności pod nr. 26 we Lwowie. — Sprzedaż realności pod nr. $283^1/_4$ we Lwowie. — Licytacya na dostarczenie kamienia na gościniec w okręgu Skole za pomocą ofert w Stryju

Dnia 1. marca: Licytacya na odbudowanie kościoła łacińskiego bełzkiego w Żółkwi

KRONIKA.

Świeżą próbkę swobody amerykańskiej opowiadają dzienniki nowo-jorskie. P. Styles starał się o urząd majora w Brunświku, i chcąc siebie zalecić potępiał pana Moore na zgromadzeniu obywatelskim dnia 24 grudnia r. z. Że pan Moore tego znieść nie chciał, przyszło więc do przymówek i w chwili do strzałów; zgromadzenie rozpadło się zaraz na dwa stronnictwa, poparło spory swoimi strzałami. Kto ranny i wielu nie piszą, ale p. Moore zginął.

— Od niepamiętnych czasów, donoszą ze Smyrny, niebyło w Oryencie tak ciężkiej zimy jak w tym roku. Podczas gdy w miesiącach listopadzie i grudniu rozpoczyna się pora deszczowa, chwyciły tej zimy w tych miesiącach tak silne mrozy, że dnia 30. stycznia mamy 3 stopnie poniżej 0. Przytem padał często tak nawalny śnieg, że łańcuch gór, które otaczają naszą zatokę można dzisiaj porównać z szwajcarskiemi lodowcami, na których szczycie odbija się słońce w najrozmaitszych odcieniach. Przytem dmie północny wiatr i przynosi nam tak dotkliwe zimno i ostre powietrze, że cudzoziemiec co by tu przybył teraz przypadkowo, albo który może dla podźwignienia zdrowia opuścił Europę, by w kraju pomarańcz i cytryn oddechać łagodnem powietrzem wschodu, sądziłby, że zabłąkał się na biegun północny; puszcza się zatem dalej w głąb Afryki i wpada z deszczu pod rynnę, gdyż z Syryi i Egiptu donoszą także o nadzwyczajnem zimnie. Chociaż trzy stopnie mrozu nie jest w Europie nic nadzwyczajnego, ale tu na Wschodzie jest to coś niesłychanego, a tem dotkliwsze, że wiatr północny przewiewa na wskróś nasze lekkie przestrone, łagodnemu klimatowi odpowiednie domy. Prócz tego staje się zimno tem nieznośniejsze, że z sąsiednich wysp niedowożą już od dwóch miesięcy węgla, bo północny wiatr przeszkadza. Jak wiadomo palą i gotują na Wschodzie tylko węglami.

Dodatek tygodniowy Nr. 8.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Wacław Hieronim Sierakowski, starowierny pasterz z XVIII wieku przez Maurycego hr. Dzieduszyckiego.
   Statuta dla kapituły przemyskiej. Regulacya zapisów pobożnych. Wyjazd na sejm grodzieński. Zamiana dóbr stołowych. Wizyty dyecezalne. Regulacya domu zastawów i służby kościelnej w Rzeszowie. Komisya Obrazów łaskami słynących w Hyżnem. Nowy podział dekanatów.
2. Galicyjskie c. k. Towarzystwo gospodarskie. Stan szkoły dublańskiej. Sprawozdanie komitetu.
3. Kościejów, Krotoszyn, Lwów. Dokument z r. 1399. Król Władysław Jagiełło nadaje Dominikanom lwowskim dwa dworzyska, z obowiązkiem odprawiania dwóch mszy każdego tygodnia po wszystkie czasy.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.